

## POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący)

SSN Władysław Pawlak

SSN Krzysztof Pietrzykowski (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi M. Z.  
o wznowienie postępowania zakończonych wyrokiem Sądu Apelacyjnego  
w (...) z dnia 9 stycznia 2019 r. sygn. akt I AGa (...)  
z powództwa Z. W.  
przeciwko M. Z.  
o zapłatę,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 22 listopada 2019 r.,  
zażalenia pozwanego  
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)  
z dnia 3 września 2019 r., sygn. akt I AGa (...),

**oddala zażalenie.**

### UZASADNIENIE

M. Z. (pozwany) dnia 11 kwietnia 2019 r. wniósł o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 9 stycznia 2019 r. Wskazał, że po złożeniu apelacji wypowiedział pełnomocnictwo adwokatowi M. S. i został przezeń zapewniony, iż zawiadomi on Sąd o wypowiedzeniu. Jednakże adwokat zawiadomienia takiego nie dokonał i Sąd Apelacyjny o rozprawie w dniu 9 stycznia 2019 r. zawiadomił adwokata M. S. Na rozprawie tej nie był obecny ani pozwany, ani ustanowiony przezeń nowy pełnomocnik - radca prawny K. M., gdyż nie mieli wiedzy o tym terminie. Nowy pełnomocnik w dniu 5 lutego 2019 r. dowiedział się o wydaniu wyroku z dnia 9

stycznia 2019 r. Niezawiadomienie Sądu przez adwokata M. S. o wypowiedzeniu mu pełnomocnictwa spowodowało, że pozwany został pozbawiony możliwości jakiegokolwiek działania w toku postępowania przed Sądem Apelacyjnym, zatem zgodnie z art. 401 pkt 2 zd. 1 k.p.c. może żądać wznowienia powstępowania.

Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z dnia 3 września 2019 r. oddalił wniosek pozwanego o wstrzymanie wykonania wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 9 stycznia 2019 r. i odrzucił jego skargę o wznowienie postępowania. Podkreślił, że zgodnie z art. 94 § 1 k.p.c. wypowiedzenie pełnomocnictwa procesowego przez mocodawcę odnosi skutek prawny w stosunku do sądu z chwilą zawiadomienia go o tym. O wypowiedzeniu pełnomocnictwa adwokatowi M. S. Sąd Apelacyjny nie został powiadomiony przed wydaniem wyroku z dnia 9 stycznia 2019 r. - pierwsza informacja o ustanowieniu nowego pełnomocnika zawarta jest dopiero w piśmie z dnia 12 lutego 2019 r., zaś zawiadomienie o wypowiedzeniu pełnomocnictwa adwokatowi M. S. zostało zawarte dopiero w skardze o wznowienie. W tym stanie rzeczy pełnomocnikiem pozwanego aż do zakończenia tego postępowania wyrokiem z dnia 9 stycznia 2019 r. adwokat M. S. W konsekwencji zawiadomienie adwokata M. S. o rozprawie w dniu 9 stycznia 2019 r. nie naruszało przepisów prawa i wywierało skutek w stosunku do pozwanego. W konsekwencji nie ma podstaw do przyjęcia, że miała miejsce nieważność postępowania spowodowana pozbawieniem możliwości pozwanego obrony swych praw.

Skarżący wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...), zarzucając naruszenie art. 401 pkt 2 k.p.c. przez nieuzasadnione przyjęcie, że pozbawienie możliwości działania nie występuje wtedy, gdy strona, z powodu naruszenia przepisów, była faktycznie pozbawiona możliwości działania w sprawie i nie miała jakiegokolwiek wiedzy o podejmowanych w toku sprawy czynnościach, w tym o wyznaczeniu rozprawy, czy o upływie terminie do złożenia wniosku o uzasadnienie wydanego wyroku, co nastąpiło z powodu działania (zaniechania) byłego pełnomocnika w sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że skarga o wznowienie nie opiera się na ustawowej podstawie nie tylko wówczas, gdy podana w niej

podstawa nie odpowiada wzorcowi którejkolwiek z podstaw wskazanych w kodeksie, lecz także wtedy, gdy podstawa ta odpowiada wprawdzie temu wzorcowi, ale w rzeczywistości nie wystąpiła (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2015 r., IV CZ 24/15, niepubl.; z dnia 28 lutego 2014 r., IV CZ 126/13, niepubl., z dnia 5 lutego 2009 r., I CZ 4/09, niepubl., z dnia 18 maja 2006 r., IV CZ 36/06, niepubl., z dnia 15 czerwca 2005 r., IV CZ 50/05, niepubl.). Na etapie badania dopuszczalności skargi ustalenie, czy opiera się ona na ustawowej podstawie, powinno być dokonane na podstawie okoliczności i twierdzeń w niej zawartych, bez weryfikowania ich prawdziwości (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2016 r., IV CZ 25/16, niepubl., z dnia 20 października 2016 r., II CZ 105/16, niepubl., z dnia 25 sierpnia 2016 r., V CZ 44/16, niepubl.).

Zgodnie z art. 401 pkt 2 k.p.c., można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności, jeżeli strona nie była należycie reprezentowana bądź jeżeli wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania. Pojęcie nienależytej reprezentacji według art. 401 pkt 2 k.p.c. nie obejmuje przypadków niestaranego lub błędnego działania pełnomocników procesowych. Pozbawienie strony możliwości działania wskutek naruszenia przepisów prawa jest rozumiane szeroko, ale nie obejmuje nieudolnego lub wadliwego - bez względu na przyczynę - prowadzenia sprawy przez samą stronę i jej pełnomocnika. Jego zakresem są objęte tylko te okoliczności, które powodują pozbawienie strony możliwości działania w procesie, niespowodowane przez samą stronę i niezależne od jej zachowania się. Działanie pełnomocnika jest równoznaczne z działaniem samego mocodawcy (art. 95 § 2 k.c.). Zasada ta dotyczy także pełnomocnika procesowego (art. 86 k.p.c.). Pozbawienie strony możliwości działania, do którego doszło wskutek naruszenia przepisów prawa, może być następstwem uchybień wynikających z czynności procesowych albo zaniechań sądu, względnie przeciwnika procesowego, nie można natomiast o nim mówić, jeżeli strona na skutek własnego działania nie skorzystała ze swoich uprawnień procesowych (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2019 r., V CZ 108/18, niepubl.). W okolicznościach niniejszej sprawy brak reprezentacji pozwanego w postępowaniu apelacyjnym był spowodowany brakiem działania, czyli zaniechaniem ze strony zarówno pozwanego, jak też jego pełnomocników, dawnego i nowego. W tej sytuacji nie jest

trafny zarzut pozwanego, że z powodu naruszenia przepisów był faktycznie pozbawiony możliwości działania w sprawie, gdyż nie potrafił wskazać, jakie przepisy zostały tu naruszone.

Z przedstawionych powodów orzeczono, jak w sentencji (art. 398<sup>14</sup> w związku z art. 394<sup>1</sup> § 1 i § 3 k.p.c.).

jw